

Samfundet, som saa fører til, at man griber regulerende ind i mange Kontraktforhold, og navnlig i Kontraktforhold, der angaa de Folkelasser, som jeg saaledes kan betegne som de svagere og mindre heldigt stillede i Samfundet. Disse Bestræbelser hænge imidlertid sammen med de store Bevægelser i Tiden, og det kan derfor slet ikke undre mig, at man netop i denne Tid frygter for eller har Ulyst til at lade disse Forhold gaa deres egen Gang og uddanne sig, som de kunne bedst, men at man kræver en Indgriben fra Statens Side. Det staaer ikke for mig som nogen saa særdeles stor Betsynderlighed eller som nogen Inkonsekvens fra deres Side, som ellers holde paa det størst mulige Maal af politisk Frihed.

Formanden: Det 3die kongevalgte Medlem har Ordet for en kort Bemærkning.

Udsig: Jeg vil dog tillade mig at bemærke, at, hvis det er Meningen af Paragrafen, som den ærede Minister udtalte, tror jeg ikke, det kan siges, at den er foretft udtrykt. Der staaer nemlig i Paragrafen: „Forlader et Lyende uden lovlig Grund sin Tjeneste, eller bortviser en Husbond uden lovlig Grund et Lyende af dets Tjeneste inden Udløbet af Tjenestetiden, og denne var mindst 1/2 Aar, kan henholdsvis Husbonden eller Lyendet, naar nogen af Parterne har taget Ophold i en anden Jurisdiktion, forlange Sagen undersøgt under en offentlig Politisag.“ Derfor det skulde være Meningen, som den ærede Minister sagde, maatte det hedde: Naar henholdsvis Husbonden eller Lyendet have taget Ophold i en anden Jurisdiktion, skulde de kunne forlange Sagen undersøgt under en offentlig Politirets-sag. Der staaer imidlertid, at det er, saa snart nogen af Parterne har taget Ophold i en anden Jurisdiktion, at Bedkommende, være sig Husbond eller Lyende, kan forlange Sagen undersøgt. Altsaa ser jeg ikke rettere, end at Lyendet, naar man lægger Ordene til Grund, saaledes som de staa i § 9, kan, hvis det bortvises af Tjenesten, naar det blot tager Ophold i en anden Jurisdiktion, forlange Sagen undersøgt ved en offentlig Politirets-sag; thi Lyendet er den ene af Parterne. Forøvrigt vilde jo Paragrafen, naar Meningen er den, som den høitærede Justitsminister udtalte, lettelig kunne omredigeres i Overensstemmelse dermed. Men hermed vilde mine Indvendinger mod den ikke være fjernede, thi de ere ikke af rent praktisk, men af principiel Natur; selv i det Tilfælde, at Paragrafens Anvendelse ikke blev saa hyppig, som jeg har antaget, er jeg dog af Princip imod den. Jeg skal iøvrigt indrømme den høitærede Minister, at han har havt Ret i, at denne min Indvending mod § 9, og den Løfte, som ligger til Grund for den, er fremkommen temmelig sent, men Grunden er den, at jeg overhoved havde troet,

at der var en mere uimodstaaelig Stenning for; at der skulde gaa frem i den omtalte Retning, end det forekommer mig, at jeg kan slutte efter de Forhandlinger, som have fundet Sted nu ved Sagens 2den Behandling. Som Følge deraf har jeg ikke kunnet overtale mig selv til at tie stille om dette Spørgsmaal, men har udtrykkelig villet motivere min Afstemning i Sagen, der som sagt vil gaa nd paa, at § 9 udslettes.

Taben: Et æret Medlem udtalte for lidt siden, at det egentlig ikke havde været hans Hensigt at tage Ordet ved denne Sags Behandling. Det Samme kan jeg sige for mit Bedkommende. Jeg har heller ikke tænkt paa at ville have udtalt mig angaaende denne Sag, men efter den Bending, Debatten har taget, og navnlig efter at det ærede 2det Medlem for 10de Kreds (Seszen) har stillet det Forslag, at vi skulde udstemme en hel Del Paragrafer, navnlig §§ 6, 7, 8 og 9, og efter den Tilslutning, dette Forslag synes at have fundet hos ærede Medlemmer, har jeg troet at burde gjøre nogle enkelte Bemærkninger og ment at ville udtale mig om min Stilling til Sagen. Det forekommer nu mig, at det ærede 2det Medlem for 10de Kreds — det kan jo være, at jeg tager feil i min Mening — ser sit Ideal af en Lyendelov i en Lov, der indeholder den Bestemmelse, at et Lyende, der uden lovlig Grund er gaaet bort fra sin Tjeneste, skulde bringes tilbage ved Politiets Hjælp. Jeg er nu i det Tilfælde, at jeg meget godt kender en saadan Fremgangsmaade; thi lige indtil den 1ste April 1867 var det gjældende Ret i den Egn, hvor jeg er fra, at et Lyende, der uden lovlig Grund gif fra sin Tjeneste, kunde bringes tilbage ved Politiet, de da værende Landgensdamer. Jeg ynder en Gang ikke denne Fremgangsmaade, og har aldrig yndet den, idet jeg tror, at den er høist ubillig mod Lyendet. Det er efter min Mening ubilligt at tvinge Lyendet uden Lov og Dom ind i den Tjeneste, som det har forladt, det være af hvilken somhelst Grund det være vil. Jeg tror heller ikke, at det er til nogen somhelst Gavn for Husbonden; thi det er vistnok saaledes, at en Husbond ingenlunde er tjent med at have tvungne Folk i sit Arbejde. Jeg vilde altsaa aldrig kunne stemme for en Lov, hvori en saadan Bestemmelse var, men paa den anden Side ere jo Tiderne og Forholdene saadanne, at det vilde være aldeles umuligt at bringe nogen Lov igjennem, der indeholdt en saadan Bestemmelse. Jeg kunde ganske vist være tilbøjelig til i flere Henseender at ønske Lovforslaget ændret paa en noget anden Maade end den, som her er foreslaet; men jeg kan stemme for det, saaledes som det er, selv om de tilbageværende Endringer ogsaa skulde blive tagne tilbage, eller de skulde falde. Det staaer nemlig for mig, at naar man ikke kan faae det Bedste, skal man tage det Næstbedste. Det, der egentlig har været Motivet